

نقد اصلاحیه سال ۹۴ قانون مالیاتهای مستقیم

ردیف	بند اصلاحیه	متن اصلاحیه	متن قانون قبل از اصلاحیه
۱	بند ۱	بند ۱- متن زیر به عنوان بند (۴) به ماده (۲) قانون الحاق و تبصره (۳) ماده مذکور حذف می شود: ۴- بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی دارای مجوز معافیت از طرف حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری	ماده ۲ - اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیاتهای موضوع این قانون نیستند: ۱- وزارتخانهها و مؤسسات دولتی؛ ۲ - دستگاه هایی که بودجه آنها وسیله دولت تأمین می شود. ۳ - شهرداریها تبصره ۱- تبصره ۲ - تبصره ۳ - معافیت مالیاتی این ماده برای مواردی که از طرف حضرت امام خمینی (ره) یا مقام معظم رهبری دارای مجوز می باشد بر اساس نظر مقام معظم رهبری است.
توضیحات		در تبصره ۳ قانون تصریح دارد به اینکه معافیت ها (اعم از قبلی و فعلی) براساس نظر مقام معظم رهبری تعیین می شود و بدان معنی است که همواره براساس مصالح کشور قابل تغییر است در حالیکه بند ۴ جایگزین معافیت ها ثابت و غیر قابل تغییر است.	
۲	بند ۲۱	بند ۲۱- متن زیر جایگزین ماده(۹۵) قانون و تبصره های آن می شود و ماده (۹۶) و تبصره های آن حذف می گردد: ماده ۹۵- صاحبان مشاغل موضوع این فصل موظفند دفاتر و یا اسناد و مدارک حسب مورد را که با رعایت اصول و ضوابط مربوط از جمله اصول و ضوابط مربوط به تنظیم دفاتر تجاری موضوع قانون تجارت در خصوص تجار تنظیم می گردد برای تشخیص درآمد مشمول مالیات، نگهداری و اظهارنامه مالیاتی خود را بر اساس آنها تنظیم کنند. آیین نامه اجرائی مربوط به نوع دفاتر، اسناد و مدارک و روشهای نگهداری آنها اعم از ماشینی (مکانیزه) و دستی و نمونه اظهارنامه مالیاتی با توجه به نوع و حجم فعالیت حسب مورد برای مؤدیان مذکور و نیز نحوه ارائه آنها برای رسیدگی و تشخیص درآمد مشمول مالیات به مراجع ذی ربط، حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون (۱/۱/۱۳۹۵) توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.	ماده ۹۵- صاحبان مشاغل موضوع این فصل مکلف اند اسناد و مدارک مثبته کافی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خود نگهداری کنند. صاحبان مشاغل از لحاظ تشخیص درآمد مشمول مالیات به گروههای زیر تقسیم می شوند: الف - ب - ج - تبصره ۱ - تبصره ۲ - آیین نامه مربوط به روشهای نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک و نحوه ثبت وقایع مالی و چگونگی تنظیم صورت های مالی نهایی بر اساس نوع فعالیت و همچنین رعایت اصول و موازین و استانداردهای پذیرفته شده حسابداری توسط سازمان امور مالیاتی کشور با کسب نظر از جامعه حسابداران رسمی تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید. ماده ۹۶- تبصره ۱- تبصره ۲ - تبصره ۳ -
توضیحات		تدوین آیین نامه موضوع تبصره ۲ ماده ۹۵ ق.م.م با نظر جامعه حسابداران رسمی است که در این اصلاحیه حذف و فقط براساس نظر سازمان مالیاتی می باشد.	
۳	بند ۲۲	بند ۲۲- متن زیر جایگزین ماده(۹۷) قانون و تبصره های آن می شود و مواد(۹۸)،(۱۵۲)،(۱۵۳)،(۱۵۴)	ماده ۹۷ - در موارد زیر درآمد مشمول مالیات مؤدی از طریق علی الراس تشخیص خواهد شد:

و (۱۵۸) و تبصره های آنها و ماده (۲۷۱) حذف می گردد:

ماده ۹۷- درآمد مشمول مالیات اشخاص حقیقی موضوع این قانون که مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی می باشند به استناد اظهارنامه مالیاتی مؤدی که با رعایت مقررات مربوط تنظیم و ارائه شده و مورد پذیرش قرار گرفته باشد، خواهد بود. سازمان امور مالیاتی کشور می تواند اظهارنامه های مالیاتی دریافتی را بدون رسیدگی قبول و تعدادی از آنها را براساس معیارها و شاخصهای تعیین شده و یا به طور نمونه انتخاب و برابر مقررات مورد رسیدگی قرار دهد.

در صورتی که مؤدی از ارائه اظهارنامه مالیاتی در مهلت قانونی و مطابق با مقررات خودداری کند، سازمان امور مالیاتی کشور نسبت به تهیه اظهارنامه مالیاتی **برآوردی** براساس **فعالیت و اطلاعات اقتصادی کسب شده مؤدی** از طرح جامع مالیاتی و مطالبه مالیات متعلق به موجب برگ تشخیص مالیات اقدام می کند. در صورت اعتراض مؤدی چنانچه ظرف مدت سی روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص مالیات، نسبت به ارائه اظهارنامه مالیاتی مطابق مقررات مربوط اقدام کند، اعتراض مؤدی طبق مقررات این قانون مورد رسیدگی قرار می گیرد، این حکم مانع از تعلق جریمه ها و اعمال مجازات های عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر قانونی نیست.

حکم موضوع تبصره ماده (۲۳۹) این قانون در اجرای این ماده جاری است.

تبصره - سازمان امور مالیاتی کشور موظف است حداکثر ظرف مدت سه سال از تاریخ ابلاغ این قانون، بانک اطلاعات مربوط به نظام جامع مالیاتی را در سراسر کشور مستقر و فعال نماید. در طی این مدت، در ادارات امور مالیاتی که نظام جامع مالیاتی به صورت کامل به اجراء در نیامده است، مواد (۹۷)، (۹۸)، (۱۵۲)، (۱۵۳)، (۱۵۴) و (۲۷۱) قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۸۰ مجری خواهد بود.

۱ - در صورتی که تا موعد مقرر ترازنامه و حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان، حسب مورد، تسلیم نشده باشد.

۲ - در صورتی که مؤدی به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی مربوط از ارائه دفاتر و یا مدارک حساب در محل کار خود خودداری نماید (منظور از محل کار در مورد اشخاص حقوقی نیز همان اقامتگاه قانونی آنها می باشد مگر اینکه مؤدی قبلاً مرکز عملیات خود را برای ارائه دفاتر و اسناد و مدارک کتباً به اداره امور مالیاتی مربوط اعلام نموده باشد).

در اجرای این بند هر گاه مؤدی از ارائه قسمتی از مدارک حساب خودداری نماید چنانچه مربوط به هزینه باشد از احتساب آن جزء هزینه های قابل قبول خودداری می شود و در صورتی که مربوط به درآمد باشد درآمد مشمول مالیات این قسمت از طریق علی الراس تعیین خواهد شد.

۳ - در صورتی که دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی برای محاسبه درآمد مشمول مالیات به نظر اداره امور مالیاتی غیرقابل رسیدگی تشخیص شود و یا به علت عدم رعایت موازین قانونی و آیین نامه مربوط مورد قبول واقع نشود که در این صورت مراتب باید با ذکر دلایل کافی کتباً به مؤدی ابلاغ و پرونده برای رسیدگی به هیأتی **متشکل از سه نفر حسابرس منتخب رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور** احاله گردد. مؤدی می تواند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ با مراجعه به هیأت مزبور نسبت به رفع اشکال **رسیدگی و ادای توضیح کتبی** در مورد نحوه رعایت موازین قانونی و آیین نامه حسب مورد اقدام نماید و در هر حال هیأت مکلف است ظرف ده روز پس از انقضای یک ماه فوق نظر خود را با توجیهات و دلایل لازم و کافی به اداره امور مالیاتی اعلام نماید تا براساس آن اقدام گردد. نظر هیأت با اکثریت مناسبت اعتبار است و نظر عضوی که در اقلیت قرار گیرد باید در صورت جلسه درج گردد. **در مواردی که هیأت نظر اداره امور مالیاتی را در مورد غیرقابل رسیدگی بودن دفاتر مؤدی مردود اعلام می کند باید مراتب را به دادستانی انتظامی مالیاتی نیز اعلام نماید.**

تبصره ۱ - در اجرای بند (۳) این ماده دو ماه به مهلت رسیدگی موضوع ماده (۱۵۶) این قانون اضافه می شود.

تبصره ۲ - هر گاه طبق اسناد و مدارک ابرازی یا به دست آمده امکان تعیین درآمد واقعی مؤدی وجود داشته باشد، اداره امور مالیاتی مکلف است **درآمد مشمول مالیات را بر اساس رسیدگی به اسناد و مدارک مزبور یا دفاتر**، حسب مورد، تعیین کند، در صورت داشتن درآمد ناشی از فعالیت های مکتوم که مستند به دلایل و قراین کافی باشد، درآمد مشمول مالیات آن فعالیتها همواره از طریق علی الراس تشخیص داده و به درآمد مشمول مالیات مشخص شده قبلی افزوده و مأخذ مطالبه مالیات واقع خواهد شد.

ماده ۱۵۴ - جدول ضرایب تشخیص درآمد مشمول مالیات به ترتیب زیر تنظیم و ابلاغ می گردد:

الف - **برای تعیین ضرایب هر سال کمیسیون مرکب از نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نماینده شورای مرکزی اصناف در مورد اصناف و نماینده نظام**

<p>پزشکی در مورد مشاغل وابسته به پزشکی و نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد سایر مشاغل در سازمان امور مالیاتی کشور تشکیل می‌شود و با توجه به جریان معاملات و اوضاع و احوال اقتصادی ضرایب مربوط به مالیات‌های حوزه تهران را نسبت به هر یک از قرائن مذکور در ماده (۱۵۲) این قانون درباره مؤدیان مختلف بر حسب نوع مشاغل به طور تفکیک تعیین و فهرست آن را به سازمان امور مالیاتی کشور تسلیم می‌نماید. تصمیمات این کمیسیون از طرف سازمان امور مالیاتی کشور به عنوان جدول ضرایب حوزه تهران برای اجرا ابلاغ خواهد شد.</p> <p>ب-</p> <p>تبصره ۱ -</p> <p>تبصره ۲ -</p> <p>تبصره ۳ -</p> <p>تبصره ۴ - کمیسیون ضرایب نماینده اتحادیه هر رشته یا صنف را برای ادای توضیحات در جلسه کمیسیون ضرایب دعوت خواهد نمود.</p> <p>ماده ۲۷۱ - در مورد رد دفاتر و اسناد و مدارک مؤدی هرگاه هیأت سه نفری موضوع بند (۳) ماده (۹۷) این قانون در یک سال مالیاتی بیش از یک پنجم نظریات اداره امور مالیاتی را (با نوبت اضافی) مردود اعلام نماید مأموران مالیاتی مربوط برای مدت یک سال و در صورت تکرار به طور دائم از اشتغال در رده مأموران مالیاتی منفصل خواهند شد.</p>			
<p>بنا بر بند ۳ ماده ۹۷ تشخیص علی الراس موکول به نظر سه نفر حسابرس است که منتخب رئیس کل سازمان مالیاتی می باشند، مؤدی نیز یک ماه فرصت دارد تا نسبت به رفع اشکالاتی که موجب رد دفاتر شده اقدام کند و در مواردی که هئیت نظر اداره امور مالیاتی را در مورد غیر قابل رسیدگی بودن دفاتر مؤدی اعلام می کند باید مراتب را به دادستانی انتظامی مالیاتی نیز اعلام نماید. در تبصره ۲ نیز تأکید شده حتی در صورت داشتن درآمد ناشی از فعالیت مکتوم مستند به دلائل و قرائن کافی فقط این قسمت علی الراس می شود. ضمن اینکه در تبصره ۲ تأکید به رسیدگی بر اساس اسناد و مدارک دارد که حذف شده است.</p> <p>مفاد این ماده چنان تنظیم شده که بسهولت امکان علی الراس شدن وجود نداشته باشد مگر در موارد خاص، ضمناً چنانچه مؤدی مشمول علی الراس شود محاسبه مالیات براساس ضرایبی است که توسط کمیسیون عالی رتبه موضوع ماده ۱۵۴ با حضور نمایندگان اتاق بازرگانی - اصناف و بانک مرکزی یا بانک ملی تعیین می گردد. در اصلاحیه همه این موارد حذف شده و تشخیص (علی الراس) با تغییر نام، (برآورد)، کلاً در اختیار ممیز و مأمور قرار گرفته است. طبق ماده ۲۷۱ چنانچه یک پنجم نظریات مأموران مالیاتی مربوط به یکسال رد شود، مأمور مجازات یا بطور دائم از اشتغال به مأموریت مالیاتی منفصل میشود.</p> <p>حذف شده است، مواد ۱۵۲، ۱۵۳ و ۱۵۴ ضوابط بسیار دقیق با حضور کمیته های فنی و نمایندگان تشکلهای و سازمانهای ذیربط تعیین میشود، همه حذف شده است و کلاً تصمیمات توسط مأمورین اتخاذ میگردد.</p>	<p>توضیحات</p>		
<p>ماده ۱۰۰ - مؤدیان موضوع این فصل این قانون مکلف اند اظهارنامه مالیاتی مربوط به فعالیت‌های شغلی خود را در یک سال مالیاتی برای هر واحد شغلی یا برای هر محل جداگانه طبق نمونه‌ای که وسیله سازمان امور مالیاتی کشور تهیه خواهد شد تنظیم و تا آخر تیر ماه سال بعد به اداره امور مالیاتی محل شغل خود تسلیم و مالیات متعلق را به نرخ مذکور در ماده (۱۳۱) این قانون پرداخت نمایند.</p> <p>تبصره ۱ -</p> <p>تبصره ۲ -</p> <p>تبصره ۳ -</p> <p>تبصره ۴ -</p>	<p>بند ۲۳- در ماده (۱۰۰) عبارت «تیرماه» به عبارت «خرداد ماه» اصلاح و تبصره های آن حذف و یک تبصره به شرح زیر به آن الحاق می شود:</p> <p>تبصره - سازمان امور مالیاتی کشور می تواند برخی از مشاغل یا گروههایی از آنان را که میزان فروش کالا و خدمات سالانه آنها حداکثر ده برابر معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون باشد از انجام بخشی از تکالیف از قبیل نگهداری اسناد و مدارک موضوع این قانون و ارائه اظهارنامه مالیاتی معاف کند و مالیات مؤدیان</p>	<p>بند ۲۳</p>	<p>۴</p>

		<p>مذکور را به صورت مقطوع تعیین و وصول نماید. در مواردی که مؤدی کمتر از یک سال مالی به فعالیت اشتغال داشته باشد مالیات متعلق نسبت به مدت اشتغال محاسبه و وصول می شود.</p> <p>حکم این تبصره مانع از رسیدگی به اظهارنامه های مالیاتی تسلیم شده در موعد مقرر نخواهد بود.</p>	<p>تبصره ۵ - سازمان امور مالیاتی کشور می تواند در مورد بعضی از منابع این فصل در هر سال و در نقاطی که مقتضی بداند درآمد مشمول مالیات تمام یا برخی از مؤدیان مشمول بند ج ماده (۹۵) این قانون را با نظر اتحادیه مربوط تعیین و مالیات متعلقه را که قطعی خواهد بود وصول نماید و در مواردی که معلوم شود از اول یک سال مالیاتی یا در اثنای آن مؤدی ترک کسب نموده و یا به عللی خارج از اختیار وی قادر به انجام کار نبوده است و این امر مورد تأیید هیأت حل اختلاف مالیاتی قرار گیرد درآمد مشمول مالیات به نسبت مدت اشتغال محاسبه و مالیات متعلقه وصول خواهد شد.</p>
توضیحات		اقدامات موضوع تبصره ۵ ماده ۱۰۰ و تعیین مالیات با نظر اتحادیه مربوط تعیین می گردد که حذف شده است .	
۵	بند ۲۶	<p>بند ۲۶- ماده (۱۰۶) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:</p> <p>ماده ۱۰۶- درآمد مشمول مالیات در مورد اشخاص حقوقی (به استثنای درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است) براساس میزان سوددهی فعالیت و مقررات مواد (۹۴)، (۹۵) و (۹۷) این قانون و تبصره آن تعیین می شود.</p>	<p>ماده ۱۰۶ - درآمد مشمول مالیات در مورد اشخاص حقوقی (به استثنای درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است) از طریق رسیدگی به دفاتر قانونی بر طبق مقررات ماده (۹۴) و بند (الف) ماده (۹۵) این قانون و در موارد مذکور در ماده (۹۷) این قانون به طور علی الرأس تشخیص می گردد.</p>
توضیحات		تعیین مالیات که از طریق رسیدگی به دفاتر قانونی صورت می پذیرد حذف و قید شده که براساس "میزان سوددهی فعالیت" تعیین می شود که بهیچوجه نمی تواند ملاک قطعی درآمد مشمول مالیات باشد .	
۶	بند ۲۷	<p>بند ۲۷- متن زیر جایگزین ماده (۱۰۷) و تبصره های آن می شود:</p> <p>ماده ۱۰۷- درآمد مشمول مالیات اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی مقیم خارج از ایران بابت درآمدهایی که در ایران و یا از ایران تحصیل می نمایند به شرح زیر تعیین می شود:</p> <p>بابت تهیه طرح ساختمان ها و تأسیسات، نقشه برداری، نقشه کشی، نظارت و محاسبات فنی، دادن تعلیمات و کمکهای فنی، انتقال دانش فنی و سایر خدمات در تمام موارد به مأخذ دوازده درصد (۱۲٪) کل دریافتی سالانه.</p> <p>بابت تهیه طرح ساختمان ها و تأسیسات، نقشه برداری، نقشه کشی، نظارت و محاسبات فنی، دادن تعلیمات و کمکهای فنی، انتقال دانش فنی، سایر خدمات و واگذاری امتیازات و سایر حقوق، همچنین واگذاری فیلمهای سینمایی که به عنوان بها یا حق نمایش یا تحت هر عنوان دیگر در ایران یا از ایران تحصیل می کنند به استثنای درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تعیین درآمد مشمول مالیات یا مالیات آنها مقرر شده است با توجه به نوع فعالیت و میزان سوددهی به مأخذ ده درصد (۱۰٪) تا چهل درصد (۴۰٪) مجموع وجوهی می باشد که ظرف مدت یک سال مالیاتی عاید آنها می شود.</p>	<p>ماده ۱۰۷- درآمد مشمول مالیات اشخاص حقوقی خارجی و مؤسسات مقیم خارج از ایران به شرح زیر تشخیص می گردد:</p> <p>الف - در مورد پیمانکاری در ایران نسبت به عملیات هر نوع کار ساختمانی، تأسیسات فنی و تأسیساتی شامل تهیه و نصب موارد مذکور، و نیز حمل و نقل و عملیات تهیه طرح ساختمانها و تأسیسات، نقشه برداری، نقشه کشی، نظارت و محاسبات فنی، دادن تعلیمات و کمکهای فنی، انتقال دانش فنی و سایر خدمات در تمام موارد به مأخذ دوازده درصد (۱۲٪) کل دریافتی سالانه.</p>
توضیحات		مأخذ (۱۲٪) به ده درصد (۱۰٪) تا چهل درصد (۴۰٪) تغییر یافته که یقیناً ابهام خواهد داشت.	

۷	بند ۳۷	تبصره ۳- پذیرش هزینه های پرداختی قابل قبول مالیاتی موضوع این قانون که به شیوه تهاطری انجام نشود از مبلغ پنجاه میلیون (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به بالا منوط به پرداخت یا تسویه وجه آن از طریق سامانه (سیستم) بانکی خواهد بود.
توضیحات		امکان تسویه همه بدهی ها و پرداخت ها از طرق سامانه بانکی میسر نیست و این خود دست آویزی خواهد شد برای ممیزان مالیاتی که هزینه ها را رد کنند.
۸	بند ۳۹	<p>بند ۳۹- متن زیر جایگزین ماده (۱۴۹) و تبصره آن می شود و مواد (۱۵۰)، (۱۵۱) و تبصره های آنها حذف می شود.</p> <p>ماده ۱۴۹- آن قسمت از دارایی های استهلاک پذیر که بر اثر به کارگیری یا گذشت زمان یا سایر عوامل و بدون توجه به تغییر قیمتها ارزش آن تقلیل می یابد و همچنین هزینه های تأسیس، قابل استهلاک بوده و هزینه استهلاک آنها جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی تلقی می شود. مقررات مربوط به استهلاک های دارایی های استهلاک پذیر شامل جداول استهلاک ها و چگونگی اجرای آن با رعایت استانداردهای حسابداری توسط سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می شود و ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.</p> <p>تبصره ۱-.....</p> <p>تبصره ۲-.....</p>
توضیحات		یکی از مهمترین ابزارهای تشویقی برای نوسازی خطوط تولید و بهبود تکنولوژیکی واحد های تولیدی تبصره ۳ ماده ۱۵۰ است که بموجب بند ۳۹ اصلاحیه حذف شده است. یقیناً به نفع صنایع کشور نخواهد بود.
۹	بند ۴۰	<p>بند ۴۰- در ماده (۱۶۱) عبارت «مجازات مقرر در تبصره (۲) ماده (۱۹۹) این قانون» به عبارت «مجازات حبس تعزیری درجه شش» اصلاح می شود.</p> <p>حبس درجه ۶:</p> <p>-حبس بیش از شش ماه تا دو سال</p> <p>-جزای نقدی بیش از بیست میلیون (۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا هشتاد میلیون (۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال</p> <p>-شلاق از سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه و تا نود و نه ضربه در جرائم منافی عفت</p> <p>-محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از شش ماه تا پنج سال</p> <p>-انتشار حکم قطعی در رسانه ها</p> <p>-ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال</p> <p>-ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه</p>
توضیحات		تبصره ۲ - هرگاه مکلف به کسر مالیات شخص حقوقی غیردولتی باشد مدیر یا مدیران مربوط نیز علاوه بر مسئولیت تضامنی نسبت به پرداخت مالیات و جرایم متعلق به حبس تأدیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهند شد. این حکم شامل مدیر یا مدیران اشخاص حقوقی که برای پرداخت مالیات های مذکور در فوق به سازمان امور مالیاتی کشور تأمین سپرده اند نخواهد بود.

		<p>برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال - ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری توسط اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال</p>	
توضیحات			<p>بنابر تبصره ۲ ماده ۱۹۹ چنانچه مدیر یا مدیران موسسه نسبت به بدهی و جریمه متعلقه نزد سازمان مالیاتی تامین سپرده باشند مجازات منتفی خواهد شد، این بند حذف شده و بجای آن مجازات حبس تعزیری درجه شش جایگزین شده و حتی اگر تامین هم صورت پذیرفته باشد مجازات اعمال خواهد شد. تشدید مجازات در این مورد جز اینکه اشخاص را نسبت به مالیات بدبین تر کند نتیجه ای ندارد، مجازات زمانی میتواند مؤثر باشد که شرایط لازم برای عدم ارتکاب جرم نیز فراهم باشد، در محیطی که عامل بسیاری از جرایم شرایط جامعه و برخی قوانین و مقررات است یقیناً مجازات عملی عادلانه و منطقی نخواهد بود.</p>
۱۰	بند ۴۲	<p>بند ۴۲- متن زیر جایگزین (ماده ۱۶۹ مکرر) قانون و تبصره های آن می شود:</p> <p>ماده ۱۶۹ مکرر- به منظور شفافیت فعالیت های اقتصادی و استقرار نظام یکپارچه اطلاعات مالیاتی، پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان مالیاتی شامل مواردی نظیر اطلاعات مالی، پولی و اعتباری، معاملاتی، سرمایه ای و ملکی اشخاص حقیقی و حقوقی در سازمان امور مالیاتی کشور ایجاد می شود.</p> <p>وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، شهرداری ها، مؤسسات وابسته به دولت و شهرداری ها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سایر اشخاص حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی که اطلاعات مورد نیاز پایگاه فوق را در اختیار دارند و یا به نحوی موجبات تحصیل درآمد و دارایی برای اشخاص را فراهم می آورند، موظفند اطلاعات به شرح بسته های ذیل را در اختیار سازمان امور مالیاتی کشور قرار دهند.</p> <p>الف - اطلاعات هویتی:</p> <p>۱- اطلاعات هویتی و مکانی اشخاص حقیقی و حقوقی</p> <p>۲- مجوزهای فعالیت اقتصادی و همچنین مجوزهای مربوط به انجام معاملات تجاری و عقد قراردادهای</p> <p>ب - اطلاعات معاملاتی اشخاص:</p> <p>۱- معاملات (خرید و فروش دارایی ها، کالاها و خدمات)</p> <p>۲- تجارت خارجی (واردات و صادرات کالاها و خدمات)</p> <p>۳- قراردادهای مربوط به انجام معاملات و فعالیت های تجاری</p>	<p>ماده ۱۶۹ مکرر - به سازمان امور مالیاتی کشور اجازه داده می شود برای اشخاص حقیقی و حقوقی کارت اقتصادی شامل شماره اقتصادی صادر کند. اشخاص حقیقی و حقوقی که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور موظف به اخذ کارت اقتصادی می شوند مکلف اند بر اساس دستورالعملی که توسط سازمان مزبور تهیه و اعلام می شود برای انجام دادن معاملات خود صورت حساب صادر و شماره اقتصادی مربوط را در صورت حسابها و فرمها و اوراق مربوط درج نموده و فهرست معاملات خود را به سازمان امور مالیاتی کشور تسلیم کنند. عدم صدور صورت حساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله حسب مورد یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای معاملات دیگران یا استفاده از شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود مشمول جریمه ای معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ مورد معامله ای که بدون رعایت ضوابط فوق انجام شده است خواهد بود.</p> <p>عدم ارائه فهرست معاملات انجام شده به سازمان امور مالیاتی کشور طبق دستورالعمل صادره مشمول جریمه ای معادل یک درصد (۱٪) معاملاتی که فهرست آنها ارائه نشده است خواهد بود. جرایم مذکور توسط اداره امور مالیاتی مربوط با رعایت مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) این قانون مطالبه خواهد شد و مؤدی مکلف است ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ مطالبه نسبت به پرداخت آن اقدام کند. در غیراین صورت معترض شناخته شده و موضوع جهت رسیدگی و صدور رأی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد شد.</p> <p>رأی هیأت مزبور قطعی و لازم الاجرا است. جریمه مذکور غیر قابل بخشش است و از طریق مقررات اجرایی موضوع این قانون قابل وصول خواهد بود.</p> <p>تبصره ۱ - استفاده کنندگان از شماره اقتصادی دیگران نسبت به مالیات بر درآمد و همچنین جرایم موضوع این ماده با اشخاصی که شماره اقتصادی آنان مورد استفاده قرار گرفته است مسئولیت تضامنی خواهند داشت.</p> <p>تبصره ۲ - در صورتی که طرفین معامله در معاملات خود از انجام دادن هر یک از تکالیف مقرر در این ماده خودداری نمایند، متضامناً مسئول خواهند بود و در مواردی که خریدار از ارائه شماره اقتصادی خودداری کند، چنانچه فروشنده مشخصات خریدار و موضوع معامله را ظرف مهلت یک ماه به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام نماید مشمول جریمه تخلف فوق از این بابت نخواهد بود.</p> <p>تبصره ۳ - اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع بندهای (الف) و (ب)</p>

<p>ماده (۹۵) این قانون مکلف به نگهداری صورت حساب‌های مربوط به خریدهای خود در سال عملکرد و سال بعد از آن می‌باشند و در صورت درخواست مأموران مالیاتی باید به آنان ارائه دهند. در غیر این صورت مشمول جریمه‌ای معادل ده درصد (۱۰٪) صورت حساب‌های ارائه نشده خواهند بود.</p>	<p>۴- قراردادهای مربوط به انجام عملیات پیمانکاری و هرگونه خدمات</p> <p>۵- اطلاعات مربوط به خرید و فروش ارز و سکه طلا</p> <p>۶- اطلاعات انواع بیمه نامه های صادره و خسارت های پرداختی</p> <p>۷- بارنامه و صورت وضعیت حمل و نقل بار و مسافر</p> <p>پ - اطلاعات مالی ، پولی و اعتباری و سرمایه ای اشخاص:</p> <p>۱- جمع گردش سالانه (دوره مالی) نقل و انتقال سهام و سایر اوراق بهادار</p> <p>۲- جمع گردش و مانده سالانه (دوره مالی) انواع حسابهای بانکی</p> <p>۳- جمع گردش و مانده سالانه (دوره مالی) انواع سپرده ها و سود آنها</p> <p>۴- تسهیلات بانکی اعم از ارزی و ریالی در قالب کلیه عقود و همچنین کلیه تعهدات اعم از گشایش اعتبار اسنادی و تنزیل اعتبار اسنادی، ضمانت ها و نظایر آن</p> <p>ت - اطلاعات دارایی ها، اموال و املاک و همچنین نقل و انتقال آنها</p> <p>ث - سایر اطلاعات فعالیت های اقتصادی که با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران به موارد مزبور اضافه خواهد شد.</p> <p>تبصره ۱- کلیه اشخاص و مراجعی که به نحوی در جریان عملیات مربوط به مالکیت، نگهداری، انتقالات، خدمات بیمه ای و معاملات دارایی های مذکور می باشند موظفند به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور مقرر می دارد اطلاعات مربوط را به آن سازمان ارائه دهند.</p> <p>متخلف از مفاد حکم این تبصره علاوه بر مسؤولیت تضامنی که با مؤدی در پرداخت مالیات خواهد داشت مشمول جریمه ای معادل یک دوم تا دو برابر مالیات پرداخت شده خواهد بود.</p> <p>تبصره ۲- سازمان امور مالیاتی کشور موظف است امکان دسترسی برخط(آن لاین) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بیمه مرکزی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس اوراق بهادار، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و همچنین سایر دستگاههای اجرائی را به فهرست بدهکاران مالیاتی</p>		
---	---	--	--

	<p>فراهم آورد تا استفاده کنندگان مذکور بتوانند با حفظ طبقه بندی، اطلاعات دریافتی را در ارائه خدمات به اشخاص بدهکار مالیاتی لحاظ کنند.</p> <p>تبصره ۳- اشخاص متخلف از حکم این ماده علاوه بر محکومیت به مجازات مقرر در این قانون، مسؤول جبران زیانها و خسارات وارده به دولت خواهند بود.</p>	
توضیحات	<p>بنابر تبصره ۱ همه اشخاصی که بنحوی دارای اطلاعات هستند مکلف شده اند بخدمت سازمان مالیاتی درآیند. بنابر تبصره ارائه شده هرگونه خدمات و امکانات منوط است به تسویه مالیاتی و نقطه مقابل آن محرومیت از حقوق اجتماعی، در حالی که هیچگونه دادگاه یا مرجع رسمی حکم صادر نکرده است.</p> <p>بنابر تبصره ۳- متخلف حتی اگر به مجازات مربوط نیز رسیده باشد(مثلا زندان)، مسئول جبران خسارت نیز هست(مجازات مضاعف).</p>	
۱۱	<p>بند ۴۴- متن زیر جایگزین ماده(۱۸۱) قانون و تبصره آن می شود:</p> <p>ماده ۱۸۱- به منظور کنترل دفاتر، اسناد و مدارک مؤدیان اعم از دستی و ماشینی (مکانیزه) با هدف نظارت بر اجرای قوانین و مقررات مالیاتی، واحدی تحت عنوان واحد بازرسی مالیاتی در سازمان امور مالیاتی کشور ایجاد می شود. واحد مذکور حسب ارجاع رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور یا اشخاص مجاز از طرف وی، نسبت به اعزام هیأت‌های بازرسی حسب مورد با مجوز مرجع صالح قضائی با عضویت نماینده دادستان یا دادگستری تشکیل می شود، به اقامتگاه قانونی، محل فعالیت مؤدی و محل نگهداری دفاتر، اسناد و مدارک و تجهیزات اعم از دستی و ماشینی(مکانیزه) اقدام می کند و کلیه دفاتر، اسناد و مدارک، اطلاعات و سوابق مالی نزد مؤدیان را مورد بازرسی قرار می دهد و یا در صورت لزوم با ارائه رسید آنها را به اداره امور مالیاتی ذی ربط انتقال می دهد.</p> <p>اداره امور مالیاتی ذی ربط مکلف است دفاتر، اسناد و مدارک منتقل شده را حداکثر ظرف مدت دو هفته به مؤدی عودت نماید.</p> <p>تبصره ۱- بازرسی دفاتر، اسناد و مدارک و سوابق مالی موضوع این ماده شامل کلیه دفاتر، اسناد و مدارک و سوابق مالی مربوط به مالیات های موضوع این قانون و مالیات بر ارزش افزوده است.</p> <p>تبصره ۲- چنانچه در بازرسی هیأت‌های موضوع این ماده دفاتر، اسناد و مدارک و سوابقی حاکی از کتمان</p>	<p>ماده ۱۸۱ - سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند به منظور نظارت بر اجرای قوانین و مقررات مالیاتی هیأت‌هایی مرکب از سه نفر را جهت بازدید و کنترل دفاتر قانونی مؤدیان مالیاتی طبق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود اعزام نماید. در صورتی که مؤدی از ارائه دفاتر خودداری نماید با موافقت هیأت مذکور در بند (۳) ماده (۹۷) این قانون درآمد مشمول مالیات سال مربوط از طریق علی‌الرأس تشخیص خواهد شد.</p> <p>تبصره - هیأت‌های موضوع این ماده می‌توانند حسب تجویز سازمان امور مالیاتی کشور کلیه دفاتر و اسناد و مدارک مالی مؤدیان را اعم از این که مربوط به سال مراجعه و یا سنوات قبل باشند به منظور کسب اطلاعات لازم و ارائه آن به اداره امور مالیاتی ذیربط مورد بازرسی قرار دهند و یا در صورت لزوم دفاتر و اسناد و مدارک سنوات قبل را در قبال ارائه رسید به اداره امور مالیاتی ذیربط منتقل نمایند.</p>

<p>واقعیت درمورد مالیات بر واردات کشف شود، مراتب از طریق اداره امور مالیاتی به مراجع قانونی ذی ربط اعلام می شود.</p> <p>تبصره ۳- مؤدیان مالیاتی موظفند با هیأت‌های موضوع این ماده همکاری های لازم را به عمل آورند و کلیه دفاتر، اسناد، مدارک و سوابق مالی و تجهیزات نگهداری اعم از دستی و ماشینی (مکانیزه) و دستورالعمل کار و رمز دسترسی به آنها را در اختیار هیأتها قرار دهند. مؤدیان مزبور در صورت استنکاف، علاوه بر شمول مجازات مقرر در این قانون، از معافیت های مالیاتی منابع مختلف درآمدی سال مورد مراجعه محروم می شوند.</p> <p>تبصره ۴- آیین نامه اجرائی موضوع این ماده به پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون (۱/۱/۱۳۹۵) مشترکاً به تصویب وزیران امور اقتصادی و دارایی و دادگستری می رسد.</p>		
<p>توضیحات</p> <p>برای امر نظارت هیئت های ۳ نفره بدون نیاز به ایجاد تشکیلات اداری شکل می گرفت، بنابر اصلاحیه واحدهای تحت عنوان واحد بازرسی مالیاتی ایجاد می شود که افرادی نیز از مراجع صالح قضایی در آن عضویت دارند که نتیجه آن گسترش بی رویه تشکیلات اداری سازمان مالیاتی خواهد شد که بر خلاف مصوبات برنامه های توسعه کشور است.</p> <p>این واحدها علیرغم اینکه عضوی از قوه قضائیه به همراه دارند اما مرجع قضایی نیستند و باز هم باید پرونده مربوط را به مرجع مورد نظر بفرستند. ضمن اینکه در رابطه با مؤدی در کسوت مرجع قضائی عمل خواهند کرد.</p>		
<p>بند ۴۵- متون زیر به عنوان تبصره (۳) و (۴) به ماده (۱۸۶) قانون الحاق می شود:</p> <p>تبصره ۳- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است، اسامی مدیران مؤسسات و شرکتهایی که بدهی مالیاتی اعم از مالیات مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده دارند و همچنین اسامی هر یک از مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره مؤسسات و شرکتهای که به علت صدور اسناد (صورتحساب) مبتنی بر انجام معاملات غیرواقعی در نظام اقتصادی از جمله امور مالی و مالیاتی کشور محکومیت قطعی یافته اند را به همراه مشخصات آنان به اداره ثبت شرکتهای اعلام کند. اداره مذکور موظف است ثبت شرکت یا مؤسسه به نام این اشخاص و همچنین ثبت عضویت آنها در هیأت مدیره آن شرکت و سایر شرکتهای و مؤسسات را برای بدهکاران مالیاتی منوط به تعیین تکلیف و اخذ مفاصاحساب مالیاتی از سازمان امور مالیاتی کشور</p>	<p>۱۲</p> <p>بند ۴۵</p>	

<p>کند.</p> <p>در تخلف صدور اسناد (صورتحساب) مبتنی بر انجام معاملات غیرواقعی مندرج در این ماده نیز اداره ثبت شرکتها موظف است از انجام ثبت شرکت یا مؤسسه به نام اشخاص یادشده و همچنین ثبت عضویت آنها در هیأت مدیره آن شرکت و سایر شرکتها و مؤسسات به مدت سه سال خودداری کند.</p>		
<p>توضیحات</p> <p>با چنین اقدامی قسمت اعظم از فعالیت های اقتصادی متوقف خواهد شد.</p>		
<p>بند ۵۱ - در ماده (۲۰۰) قانون عبارت «مجازات مقرر در تبصره (۲) ماده (۱۹۹) این قانون» به عبارت «مجازات حبس تعزیری درجه شش» اصلاح و تبصره ماده (۲۰۱) قانون حذف می شود.</p> <p>ماده ۲۰۱ - هرگاه مؤدی به قصد فرار از مالیات از روی علم و عمد به ترازنامه و حساب سود و زیان یا به دفاتر و اسناد و مدارکی که برای تشخیص مالیات ملاک عمل می باشد و برخلاف حقیقت تهیه و تنظیم شده است استناد نماید یا برای سه سال متوالی از تسلیم اظهارنامه مالیاتی و ترازنامه و سود و زیان خودداری کند علاوه بر جریمه ها و مجازات های مقرر در این قانون از کلیه معافیت ها و بخشودگی های قانونی در مدت مذکور محروم خواهد شد.</p> <p>تبصره - تعقیب و اقامه دعوی علیه مرتکبین نزد مراجع قضایی از طرف رئیس سازمان مالیاتی کشور به عمل خواهد آمد.</p>	<p>۱۳</p> <p>بند ۵۱</p>	
<p>توضیحات</p> <p>در ماده ۲۰۰ مجازات مقرر در تبصره ۲ ماده ۱۹۹ به " مجازات حبس تعزیری درجه ۶" تبدیل و تبصره ماده ۲۰۱ که بموجب آن طرح دعوی در مرجع قضایی علیه مؤدی فقط توسط رئیس سازمان مالیاتی میسر بود حذف شده و بدین قرار ماموران مالیاتی نیز قادر به اقامه دعوی خواهند بود.</p>		
<p>بند ۵۴ - ماده (۲۳۳) قانون حذف می شود.</p> <p>ماده ۲۳۳ - در صورتی که اداره امور مالیاتی ضمن رسیدگی های خود به تخلفات مالیاتی مؤدی موضوع ماده (۲۰۱) این قانون برخورد نمودند مکلف اند مراتب را برای تعقیب به دادستان انتظامی مالیاتی گزارش دهند.</p>	<p>۱۴</p> <p>بند ۵۴</p>	
<p>توضیحات</p> <p>با حذف این ماده و ماده ۲۰۱ - هرگونه طرح دعوی و تعقیب قضایی بدون اینکه از طریق رئیس سازمان مالیاتی یا دادستان انتظامی مالیاتی صورت پذیرد می تواند توسط ماموران مالیاتی نیز انجام شود.</p>		
<p>بند ۵۸ - ماده (۲۶۱) و تبصره ذیل آن و ماده (۲۶۲) حذف و متن زیر جایگزین ماده (۲۶۶) و تبصره های آن می شود:</p> <p>ماده ۲۶۶ - هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری، مرجع رسیدگی به تخلفات کلیه مأموران مالیاتی و نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت های حل اختلاف مالیاتی می باشند. حداقل یکی از اعضای هیأت باید دارای بیش از ده سال سابقه در امور مالیاتی باشد.</p> <p>تبصره - در کلیه مواد این قانون عبارت «هیأت رسیدگی به تخلفات اداری» جایگزین عبارت «هیأت عالی انتظامی» می شود.</p>	<p>۱۵</p> <p>بند ۵۸</p>	
<p>ماده ۲۶۱ - هیأت عالی انتظامی مالیاتی مرکب خواهد بود از سه نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل که از بین کارمندان عالی مقام وزارت امور اقتصادی و دارایی که در امور مالیاتی بصیر و مطلع بوده و دارای شانزده سال سابقه خدمت که لااقل شش سال آن را در امور مالیاتی اشتغال داشته باشند به پیشنهاد رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی برای مدت سه سال به این سمت منصوب می شوند و در مدت مذکور قابل تغییر نیستند مگر به تقاضای خودشان و یا به موجب حکم قطعی دادگاه اختصاصی اداری موضوع ماده (۲۶۷) این قانون. انتصاب مجدد آنان پس از انقضای سه سال مذکور بلا مانع است.</p> <p>رئیس هیأت عالی انتظامی مالیاتی از بین اعضای اصلی هیأت به پیشنهاد رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور و حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی انتخاب و منصوب می شود.</p> <p>تبصره - کارمندی که مدارج مذکور در ماده (۲۲۰) این قانون را طی نموده و در یکی از استان های کشور به جز استان تهران به عنوان مدیرکل خدمت</p>		

			<p>کرده باشند در انتخاب به سمت فوق حق تقدم دارند</p> <p>ماده ۲۶۲ - وظایف و اختیارات هیأت عالی انتظامی مالیاتی به شرح زیر است:</p> <p>الف - رسیدگی به تخلفات اداری در امور مالیاتی کلیه مأموران مالیاتی و نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور در هیأت های حل اختلاف مالیاتی و هیأت سه نفری موضوع بند (۳) ماده (۹۷) این قانون و سایر مأمورانی که طبق این قانون مسئول وصول مالیات هستند و نیز کسانی که با حفظ سمت وظایف مأموران مزبور را انجام می دهند به درخواست دادستانی انتظامی مالیاتی. تعقیب و رسیدگی به پرونده های مطروحه در دادستانی و هیأت عالی انتظامی مالیاتی سابق به عهده مراجع موضوع این فصل خواهد بود.</p> <p>ب - نفی صلاحیت شاغلین مقامات مذکور در ادامه خدمات مالیاتی به جهات مسایل اخلاقی و یا رفتار منافی با حیثیت و شئون مأموران مالیاتی و سوء شهرت و اهمال و مسامحه آنان در انجام وظایف خود به درخواست دادستان انتظامی مالیاتی.</p> <p>ج - رسیدگی به اعتراض مأمورانی که صلاحیت آنها مورد تأیید دادستان انتظامی مالیاتی قرار نگرفته است. نظر هیأت در این گونه موارد برای مسئولین ذیربط معتبر خواهد بود.</p>
	توضیحات	هیئت های عالی انتظامی که از بالاترین افراد و مقامات وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل می گردد و یکی از وظایف آن رسیدگی به تخلفات مأمورین مالیاتی است حذف شده و وظیفه آن بعهده هیئت های رسیدگی به تخلفات اداری که افراد آن فاقد مدارج عالی تحصیلی و حرفه ای هستند واگذار شده است.	
۱۶	بند ۵۹	<p>بند ۵۹ - متن زیر جایگزین ماده (۲۷۲) قانون و تبصره های آن می شود.</p> <p>ماده ۲۷۲ - سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است تا پایان دی ماه هر سال نسبت به اعلام آن گروه یا گروه هایی از اشخاص حقیقی و حقوقی که علاوه بر شرکتهای موضوع بندهای (الف) و (د) ماده واحده «قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه ای حسابداران ذی صلاح به عنوان حسابدار رسمی» مصوب سال ۱۳۷۲ براساس نوع و یا حجم فعالیت آنها ملزم به ارائه صورتهای مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران همراه با اظهارنامه مالیاتی و یا حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از مهلت انقضای ارائه اظهارنامه می باشند را از طریق مقتضی (درج در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و یکی از روزنامه های کثیرالانتشار و یا سامانه الکترونیکی مربوط) به اطلاع این گروه از اشخاص برساند. علاوه بر آن سازمان یادشده می تواند اشخاص حقیقی و حقوقی معینی را به صورت موردی مشمول حکم این ماده نماید، که در این صورت موضوع مشمول</p>	<p>ماده ۲۷۲ - سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران و حسابداران رسمی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی که عهده دار انجام دادن وظایف حسابرسی و بازرسی قانونی یا حسابرسی اشخاص هستند در صورت درخواست اشخاص مذکور مکلف اند گزارش حسابرسی مالیاتی طبق نمونه ای که از طرف سازمان امور مالیاتی تهیه می شود، تنظیم کنند و جهت تسلیم به اداره امور مالیاتی مربوط در اختیار مؤدی قرار دهند. گزارش اخیرالذکر باید شامل موارد زیر باشد:</p> <p>الف - اظهارنظر نسبت به کفایت اسناد و مدارک حسابداری برای امر حسابرسی طبق مفاد این قانون و مقررات مربوط با رعایت اصول و ضوابط و استانداردهای حسابداری.</p> <p>ب - تعیین درآمد مشمول مالیات بر اساس مفاد این قانون و مقررات مربوط.</p> <p>ج - اظهارنظر نسبت به مالیات های تکلیفی که مؤدی به موجب قانون مکلف به کسر و پرداخت آن به سازمان امور مالیاتی بوده است.</p> <p>د - سایر مواردی که در نمونه گزارش حسابرسی مالیاتی مورد نظر سازمان امور مالیاتی کشور تعیین خواهند شد.</p> <p>تبصره ۱ - اداره امور مالیاتی گزارش حسابرسی مالیاتی را بدون رسیدگی قبول و مطابق مقررات برگ تشخیص مالیات صادر می کند، قبول گزارش حسابرسی مالیاتی موکول به آن است که مؤدی گزارش حسابرسی مالی نسبت به صورتهای مالی که طبق استانداردهای حسابرسی توسط همان حسابدار رسمی یا مؤسسه حسابرسی تنظیم شده باشد را ضمیمه گزارش حسابرسی مالیاتی همراه با اظهارنامه مالیاتی یا حداکثر ظرف سه ماه از</p>

<p>تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه، تسلیم اداره امور مالیاتی مربوط نموده باشد.</p> <p>تبصره ۲- سازمان امور مالیاتی کشور می تواند حسابرسی صورتهای مالی و تنظیم گزارش مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی را به حسابداران رسمی یا مؤسسات حسابرسی واگذار نماید. در این صورت، پرداخت حق الزحمه، طبق مقررات مربوط به عهده سازمان امور مالیاتی کشور می باشد.</p>	<p>اشخاص یادشده باید با ابلاغ کتبی تا پایان دی ماه هر سال به آگاهی آنها برسد. اشخاص حقیقی و حقوقی مزبور که سال مالی آنها بعد از اعلام سازمان یادشده آغاز می شود، مشمول حکم این ماده خواهند بود. در صورت ارائه نکردن گزارش حسابرسی مالی موضوع این ماده در مهلت مقرر، علاوه بر تعلق جریمه معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات متعلق، درآمد مشمول مالیات آنها طبق مقررات این قانون از طریق رسیدگی تعیین خواهد شد.</p> <p>تبصره ۱- صورتهای مالی حسابرسی شده به شرح این ماده و مطالب مذکور در گزارش های حسابرسی و بازرسی قانونی مربوط که در چهارچوب مقررات این قانون تنظیم شده باشد، می تواند برای تشخیص درآمد مشمول مالیات اشخاص یادشده توسط ادارات مالیاتی مورد استفاده و استناد قرار گیرد.</p> <p>تبصره ۲- سازمان امور مالیاتی کشور می تواند حسابرسی صورتهای مالی و یا تنظیم گزارش مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی را به سازمان حسابرسی یا مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران واگذار کند، در این صورت، پرداخت حق الزحمه حسابرسی مالیاتی طبق مقررات مربوط، برعهده سازمان امور مالیاتی کشور است.</p>	
<p>نکته قابل توجه و هدفمند این ماده قانونی این بود که برگ تشخیص بر اساس گزارش مالیاتی تهیه شده توسط سازمان حسابرسی یا حسابداران رسمی عضو جامعه حسابداران صادر می گردید و اهداف مورد نظر قانونگذار از تصویب آن عبارت بودند از :</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱ - زمینه سازی برای حضور حسابداران رسمی به امور مالی و حسابداری و حسابرسی شرکتها و فعالان اقتصادی (پای حسابداران رسمی به واحد های اقتصادی باز گردد). ۲ - استفاده از تخصص حسابداران و دانش حسابداری و مالی مدرن در شناسایی و حسابرسی مالیاتی مؤدیان (با هزینه خود مؤدیان) بدون اینکه افزایش نیروی انسانی یا هزینه ای را بر دولت تحمیل کند. ۳ - حذف تدریجی شیوه های کهنه اخذ مالیات (که هرگز نتوانسته با مردم رابطه منطقی برقرار سازد) و جایگزینی روشهای مدرن و ثمربخشی که امروزه در کشورهای پیشرفته مورد استفاده می باشند. ۴ - استفاده مستمر از قوانین و مقررات و سیستمهای مدون و پیشرفته بجای روش ناکارآمد و فساد انگیز ممیز سالاری. ۵ - شفاف سازی مالی و مالیاتی بنگاههای اقتصادی با رسوخ و گسترش تخصصهای مالی و حسابداری رسمی در آنها. ۶ - هدایت تدریجی نظام مالیاتی کشور به سمت امنیت و عدالت مالیاتی. ۷ - فرهنگ سازی و ترغیب فعالان اقتصادی و مؤدیان به حضور در جامعه مالیاتی کشور، فارغ از دغدغه درگیریهای آزار دهنده با مأمورین مالیاتی. ۸ - شناسائی روزافزون فراریان مالیاتی با استفاده از جامعیت دانش حسابداری و سیستم های نوین مالی. ۹ - جلوگیری از افزایش روز افزون حجم عظیم نیروی انسانی دولت در بخشهای مالیاتی. ۱۰ - افزایش اشتغال با ایجاد مؤسسات حسابرسی و توسعه رسمی خدمات مالی. 	<p>توضیحات</p>	

ماده قانونی مذکور از همان سالهای اول با مقابله ممیزین و مأمورین مالیاتی مواجه گردید تا آنجا که با صدور چند بخشنامه که مصداق مسلم سرپیچی از قانون بود، از اجرای آن جلوگیری بعمل آمد و هرچند همواره مورد اعتراض مؤدیان بوده و بعضاً با لغو آراء هیئتهای حل اختلاف توسط دیوان عدالت اداری روبرو گردیده، اما در موارد بعدی باز بهمان روش قانون شکنانه عمل شده است.

در نهایت تأسف در اصلاحیه جدید مالیاتی مصوب تیر ماه ۱۳۹۴، ماده مذکور حذف گردیده است و این بدان معنی است که سیستم کهنه و ناکارآمد مالیاتی کشور که حداقل اصلاح قانونی (ماده ۲۷۲) را بر نتابید، ۱۰ سال دیگر به عقب برگردانده شد و مجدداً ممیز سالاری را حاکمیت بخشید تا کمافی السابق فشار بر مؤدیان شناخته شده متمرکز بماند و به همان روشهای کهنه بعضاً ناسالم و ناکارآمد قدیمی مستوفی گری و اعمال سلیقه های فردی عمل شود و توسعه فرهنگ مالیاتی را که آرزوی دیرینه همه فعالان سالم اقتصادی است ناممکن سازد.

نگاهی به آمار درآمدهای مالیاتی نشان می دهد علیرغم همه ممانعت ها و موانعی که ممیزین مالیاتی بر سر اجرای این ماده قانونی اعمال کرده اند افزایش درآمدهای مالیاتی ظرف ۱۰ سال گذشته بسیار چشمگیر و قابل توجه بوده است و معلوم نیست نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در حذف این تنها ماده قانونی که می توانست به توسعه مالیاتی بینجامد چگونه و با چه توجیهی مجاب شده اند.

نکته جالب توجه، اینکه در شرایطی که مسئولین کشور همه تلاش خود را بر ترغیب سرمایه گذاران خارجی برای حضور در عرصه اقتصادی کشور به کار گرفته اند ناگهان قانونی به تصویب میرسد که به هیچ وجه با انتظارات معمول اقتصادی سازگار نیست و پیامی که دارد این است که باز هم از نظر رتبه پائین محیط کسب و کار و فعالیتهای اقتصادی در بین کشورهای جهان، به مرتبه پایین تری سقوط خواهیم کرد چرا که تنها ماده قانونی که نشان از اصلاح واقعی در سیستم مالیاتی داشت حذف شد و اندک فعالیتی را که دولت در این باب، به بخش خصوصی اجازه فعالیت داده بود نیز متوقف گردید و از آنجا که دولت ناچار است عمده نیاز مالی خود را از طریق مالیات تأمین نماید بی محابا به افزایش نیروی انسانی در بدنه دولت مبادرت خواهد ورزید و بر خلاف انتظارات سرمایه گذاران و شرکای خارجی اقتصادی مبنی بر کوچک شدن دولت و تقویت بخشهای غیر دولتی، بازهم با بزرگ شدن دولت و دردهای ناشی از حجیم شدن روز افزون آن مواجه خواهیم بود.

۱۷ بند ۶۰

متون زیر بعنوان مواد ۲۷۲ تا ۲۷۴ الحاق میشود.

توضیحات

اعمال مجازاتهای سنگین بر مؤدیان و حذف و کاهش مجازات مأمورین و حذف بسیاری از قواعد و مقررات و نهادهای عالی انتظامی و نظارتی و حذف حضور حسابداران رسمی ، مجامع حرفه ای و افزایش اختیارات مأمورین و ممیزین مالیاتی و تسلط آنها بر همه امور ، استفاده از کارت بازرگانی اشخاص دیگر فی نفسه خلاف قانون نیست، در بسیاری موارد وجود برخی تنگناها ایجاب میکند از امکانات دیگران نیز استفاده شود و کسانی با امکانات خود بصورت واسطه به بنگاهها کمک کنند، این محدودیت بسیاری از راههای همکاری با سایر بنگاهها را می بندد.

در ماده ۲۷۷ علاوه بر تحمل مجازات، تأمین خسارت نیز آمده است که بنوعی مجازات مضاعف است.

ماده ۲۷۸- افزایش و گسترش سازمانهای دولتی را بهمراه دارد. هیئت های حل اختلاف وجود دارند.

ماده ۲۸۱- قانون را عطف به ماسبق کرده است که خود خلاف قانون است.

اصل عطف به ماسبق نشدن قوانین از پایه های حقوق بشمار میرود، و ضمن برخورداری از مبانی نظری مستحکم عقلانی، منطقی و اخلاقی، در حقوق خصوصی، حقوق جزا و حقوق عمومی و حتی در اسناد بین المللی به عنوان وسیله اثبات حق دارای اهمیتی خاص میباشد.

در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (اصل ۱۶۹)، قانون مدنی (ماده ۴) و همچنین قانون مجازات اسلامی (ماده ۱۱) نیز بر رعایت این اصل تأکید شده است و جز در برخی قوانین شکلی و مواردیکه قانون لاحق نسبت به سابق مجازاتی خفیف تر تعیین نموده یا به نفع متهم است، امکان تسری قانون به قبل، مجاز و میسر نمی باشد.

در اصلاحیه جدید قانون مالیاتهای مستقیم مصوب تیرماه ۱۳۹۴ که در مرداد ماه همان سال به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده و متضمن برخی تشدید مجازاتها و تغییرات اساسی در نحوه مدیریت مالی و اداره امورات بنگاههای اقتصادی است، متأسفانه به این اصل مهم توجه لازم بعمل نیامده و شمول قانون به قبل از اجرا، (تاریخ اجرا اول سال ۹۵ میباشد) و حتی قبل از تصویب خود نیز

<p>تسری داده شده و اصطلاحاً عطف به ماسبق گردیده است که مغایر قوانین فوق‌الاشاره میباشد و این درحالیستکه بنگاههای اقتصادی و مؤدیان مالیاتی امورات خود را بر موازین مقرر و مجاز قبل از تصویب اصلاحیه جدید سامان داده اند و بهنگام رسیدگی نیز باید مشمول همان قوانین باشند در حالیکه بنا بر ماده ۲۸۱ بند ۶۰ اصلاحیه مذکور حکم این قانون بر آنها جاری خواهد شد.</p> <p>تسری قانون به قبل از تصویب و حتی قبل از زمان مقرر برای اجرا یقیناً موجب بروز اختلافات گسترده بین مؤدیان مالیاتی و سازمانهای ذیربط میگردد و مشکلات فراوانی را بهمراه دارد که حلّ و فصل آنها مستلزم صرف زمان و درگیری متراکم مراجع حلّ اختلاف و اتلاف هزینه های مالی بسیار زیاد است که جامعه اقتصادی را متضرر نموده و روابط بین مؤدی و دولت را تیره خواهد ساخت.</p>	
--	--